

Monitorizarea achizițiilor de lucrări de construcții, reabilitări, reparații a rețelelor de apă și canalizare și construcțiilor aferente efectuate de către S.A. „Apă-Canal Chișinău” și identificarea stegulețelor roșii

Iunie, 2024

monitor, Silviu Plopa

Societatea pe Acțiuni (S.A.) „Apă-Canal Chișinău” este o entitate contractantă care desfășoară achizițiile în baza Legii 74/2020 privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale, lege care nu obligă entitățile contractante să desfășoare achiziții în sistemul electronic online de achiziții SIA RSAP Mtender, în comparație cu Legea 131/2015, care obligă o autoritate contractantă să desfășoare achizițiile în sistemul electronic. Astfel, „Apă-Canal Chișinău” a desfășurat în 2022: 8 proceduri de achiziție de valoare mare și 4 proceduri de achiziție de valoare mică.

Prima procedură de achiziție, organizată de către „Apă-Canal”, care mi-a atras atenția, este cea de lucrări de construcții, reabilitări, reparații a rețelelor de apă și canalizare și construcțiilor aferente „Apă-Canal Chișinău” în raza mun. Chișinău, cu o valoare estimată la 5000000 MDL fără TVA ([MTender Public Portal \(gov.md\)](https://mtender.gov.md)).

Prima procedură a fost organizată la 24.03.2022, ([MTender Public Portal \(gov.md\)](https://mtender.gov.md)), în cadrul căreia a fost depusă doar o singură ofertă, de către compania Vegan-Com SRL, cu valoarea de 854 725.74 MDL fără TVA.

Un steguleț roșu, în cadrul procedurii organizate, se referă la criteriile care ar putea favoriza anumiți agenți economici, limitând concurența. Astfel, pe 11.04.2022, „CES Construct” SRL, interesat în cadrul procedurii de achiziție desfășurate, a depus o contestație la Agenția Națională de Soluționare a Contestațiilor (ANSC) cu privire la documentația de atribuire, unde și-a exprimat dezacordul față de criteriile:

- dovada deținerii utilajului de sonare (pozare prin metoda închisă până la D=630mm);
- dovada disponibilității diriginților de șantier pentru domeniile aferente lucrărilor ce urmează a fi efectuate: construcții rutiere: a) drumuri și piste de aviație, justificând prin faptul că anume criteriile date ar duce la limitarea concurenței și

descalificarea ofertanților incozi.

Astfel, contestatorul își exprimă dezacordul față de următoarele cerințe solicitate de către entitatea contractantă:

- Dovada deținerii utilajului de sonare (pozare prin metoda închisă până la D=630mm);
- Dovada disponibilității diriginților de șantier pentru domeniile aferente lucrărilor ce urmează a fi efectuate: Construcții rutiere: a) drumuri și piste de aviație.

„Apă-Canal” a informat ANSC prin scrisoarea nr. 158 din 06.05.2022, (01/894/22 din 18.05.2022) despre faptul că, prin Procesul-verbal nr. 55 din 04.05.2022, anulează procedura de achiziție MD-1648112457306, privind achiziția „Lucrări de construcții, reabilitări, reparații a rețelelor de apă și canalizare precum și construcțiilor aferente al S.A. „Apă-Canal Chișinău” în raza mun. Chișinău”, din lipsă de concurență. Respectiv și contestația a fost respinsă, rămasă fără obiect.

Controversial	Entry Date	Status
CES CONSTRUCT SRL	11.04.2022 / 17:12	Decizie adoptată
Objection to the Complaint Documentația de atribuire		
↳ 03D-234-22	19.05.2022 / 18:52	În vigoare
<i>Contestație respinsă, Ca rămasă fără obiect</i>		
Elements of Complaint		
DA		
URL		
https://elo.ansc.md/DownloadDocs/DownloadFileServlet?id=60474		

Astfel, un punct de reflecție pe care îl evidențiem este faptul că a depus ofertă doar un singur operator economic, indicând o insuficiență a participanților. Acest lucru ar putea indica faptul că cerințele de calitate impuse sunt poate prea riguroase sau prea înguste/limitative, ceea ce a limitat alți operatori de pe piață să depună oferte. Un alt aspect de analizat este posibilitatea împărțirii procedurii pe loturi, pentru a permite mai multor operatori economici, inclusiv celor mai mici, să poată aplica.

Cea dea doua procedură de achiziție a fost inițiată la 05.05.2022 (MTender Public Portal (gov.md)) care a fost anulată a doua zi, din cauza omisiunilor la întocmirea documentației de atribuire și publicarea ei.

A treia procedură fost publicată la 16.05.2022 ([MTender Public Portal \(gov.md\)](#)) și conține 2 modificări față de precedenta procedură:

- a fost schimbat termenul de valabilitate a contractului. Inițial era indicat până pe 31.12.2022, dar a fost extins pentru o perioadă de 24 de luni. Odată cu extinderea contractului până la 2 ani, s-a introdus și un nou punct, care stipulează că lucrările vor fi indexate ținând cont de rata inflației din anul precedent;
- s-a efectuat o modificare la pun.15, subpun.8, în ceea ce privește cerința de confirmare a deținerii utilajului de sonare (pozare prin metoda închisă), caracteristica de D=630 mm fiind înlocuită cu D=1200 mm. Putem menționa că entitatea contractantă a modificat această cerință și ca urmare a contestației depuse pe procedura lansată la 11.04.2022 (care în oponia contestatorului ducea la limitarea concurenței și descalificarea ofertanților incomozi).

În cazul procedurii date au fost depuse 3 oferte:

- Vegan – Com SRL cu o ofertă de 1 187 214.10 MDL fără TVA;
- Dmavend cu o ofertă de 1 835 104.41 MDL fără TVA;
- Naiman-Com SRL cu suma de 2 318 144.56 MDL fără TVA.

Lotul	Numărul lotului			
Lucrări de construcții, reabilitări, reparații a rețelelor de apă și canalizare precum și construcțiilor aferente al S.A. „Apă-Canal Chișinău” în raza mun. Chișinău	6f94c594-3366-4f87-8877-12dc83613e13			
Ofertantul	Data de publicare	Ofertă inițială	Declarație pe proprie răspundere	Documentele OE
Dmavend Codul IDNO: MD-IDNO-1003611011448	30/05/2022 17:18	1 835 104.41 MDL fără TVA	MTender ESPD Declarație pe proprie răspundere	
Vegan - Com Codul IDNO: MD-IDNO-1012600031239	29/05/2022 23:34	1 187 214.10 MDL fără TVA	MTender ESPD Declarație pe proprie răspundere	
Naiman-Com Codul IDNO: MD-IDNO-1002600049545	30/05/2022 17:15	2 318 144.56 MDL fără TVA	MTender ESPD Declarație pe proprie răspundere	 Activa Accesați

Entitatea contractantă a descalificat primele două oferte, chiar dacă acestea ofereau cele mai mici prețuri. Motivele invocate de către „Apa Canal” sunt: compania Dmavend nu a furnizat documentația și anexele obligatorii care se cereau în documentația de atribuire. În timp ce compania Vegan-Com nu s-a încadrat în cerința punctului 15, subpunctul 9, care solicita dovada disponibilității diriginților de șantier pentru domeniile aferente lucrărilor ce urmează să fie executate, în special în ceea ce privește: construcții rutiere drumuri și piste de aviație. Entitatea contractantă a desemnat câștigătoare oferta depusă de către Naiman-Com, cu suma de 2 318 144.56 MDL fără TVA.

Un steguleț roșu poate fi faptul că în cadrul celei de-a treia procedură desfășurată, documentația de atribuire a fost modificată de trei ori. Prima modificare a fost făcută la 19.05.2022, și apoi, de două ori, la 23.05.2022. A doua procedură desfășurată a fost anulată pe 06.05.2022 din cauza unor omisiuni în documentare. Astfel, de la anularea procedurii, până la organizarea unei noi proceduri, au trecut 13 zile, dintre care 9 lucrătoare, unde nu au fost efectuate modificări semnificative. Astfel, intervalul a fost suficient, deoarece această este a 3 procedură organizată, ridicând îngrijorări cu privire la competența entității contractante.

Modificarea documentației de atribuire

Versiunea modificată

OCDS-B3WDP1-MD-1652698545870-EV-1652704578954-1653299831647

Data modificării

23.05.2022 / 13:59

Descrierea sferei de aplicare a modificărilor

n/a

Argumentare sferei de aplicare a modificărilor

General change of Contract Notice

Versiunea modificată

OCDS-B3WDP1-MD-1652698545870-EV-1652704578954-1652948849838

Data modificării

23.05.2022 / 12:57

Descrierea sferei de aplicare a modificărilor

n/a

Argumentare sferei de aplicare a modificărilor

General change of Contract Notice

Versiunea modificată

OCDS-B3WDP1-MD-1652698545870-EV-1652704578954-1652948376816

Data modificării

19.05.2022 / 11:27

Descrierea sferei de aplicare a modificărilor

n/a

Argumentare sferei de aplicare a modificărilor

General change of Contract Notice

Activ
Accesat

Un steguleț roșu indentificat este că procedura de achiziție are valoarea estimativă de 5000000 MDL, fara TVA, iar ofertele depuse sunt semnificativ mai mici față de valoarea estimata a achiziției. Astfel, oferta câștigătoare este mai mica cu 53,6% decât valoarea contractului, iar oferta cea mai mică depusă de către Vegan – Com SRL este mai mică cu 76,23%, ceea ce reprezintă un steguleț roșu prin supraestimarea valorii achiziției (bunurilor, serviciilor sau lucrărilor), care poate urmări favorizarea unui anumit operator economic și/sau obținerii unor beneficii personale, ulterior, la etapa de atribuire a contractelor. Aici ar fi un punct de reflecție asupra capacității entității contractante de a evalua corect necesitățile și bugetul achiziției.

Recomandări pentru S.A. „Apă-Canal Chișinău”

- să asigure calitate și claritatea documentației de atribuire, să clarifice cerințele din documentația de achiziție pentru a evita interpretările divergente și să evite criteriile restrictive care pot limita concurența. Cerințele clare și echitabile vor stimula participarea unui număr mai mare de furnizori și vor asigura că procesul de achiziții este transparent, iar resursele financiare ale entității sunt utilizate eficient;
- pentru a încuraja participarea unui număr mai mare de operatori economici, entitatea ar putea lua în considerare împărțirea procedurilor de achiziție pe loturi, astfel încât și firmele mai mici să poată concura pentru anumite părți ale contractului. Astfel, S.A. „Apă-Canal” ar putea beneficia de o mai mare varietate de oferte avantajoase;
- să efectueze o evaluare mai riguroasă a valorii contractului pentru a evita supraestimarea (dar și pe de altă parte subestimarea) lui pentru a reduce în viitor divergențele semnificative dintre valoarea estimată și ofertele financiare depuse de către agenții economici;
- pentru a asigura o gestionare eficientă a procesului de achiziții, ar trebui să investească în dezvoltarea capacității interne, inclusiv prin formarea personalului responsabil de achiziții. Personalul bine pregătit va contribui la evitarea anulării procedurilor din cauza omisiunilor în efectuarea și publicarea documentelor sau a modificărilor frecvente a anunțului de participare.

